

Armoedepact Westerkwartier

Het Armoedepact

Iedereen hoort erbij en iedereen moet mee kunnen doen. Dat staat centraal in ons Armoedepact.

Wij vinden dit belangrijk voor al onze inwoners, want wie mee doet in de samenleving heeft sociale contacten en voelt zich in het algemeen gelukkiger. Soms kunnen mensen niet (voldoende) meedoen in de samenleving vanwege hun financiële situatie. Wij zetten ons samen in om dit te voorkomen.

Het gemeentelijk minimabeleid bestaat uit regelingen en voorzieningen waar inwoners met een laag inkomen aanspraak op kunnen maken. Het minimabeleid maakt deel uit van het sociaal domein.

Ook zijn er vele initiatieven, organisaties en verenigingen in het Westerkwartier die zich actief inzetten voor inwoners met een laag inkomen. De gemeenten Grootegast, Leek, Marum en Zuidhorn en deze maatschappelijke partners ondertekenen samen het Armoedepact Westerkwartier om armoedeproblematiek te bestrijden.

Elke organisatie kan op elk gewenst moment aansluiten bij het Armoedepact.

Doelstelling

Het bestrijden van armoede om het volwaardig meedoen in de samenleving mogelijk te maken.

De Westerkwartiergemeenten bouwen een netwerk samen met de maatschappelijke organisaties binnen het Westerkwartier die zich bezighouden met minimabeleid en de scholen.

Dit netwerk gaat aan de slag met de vraag:

- Hoe kunnen we elkaar beter leren kennen en wat kunnen we daarvan leren? Zijn er raakvlakken?
- zitten er gaten in het aanbod en kunnen we samen oplossingen bedenken die we afzonderlijk niet kunnen realiseren?

Oftewel: Kunnen we ons samenspel verbeteren?

Dit moet leiden tot regelingen en voorzieningen die voldoen aan, of aansluiten bij de wensen van onze inwoners (jong en oud) met een laag inkomen zodat zij volledig kunnen meedoen in de samenleving.

Uitgangspunten

Uitgangspunten bij het bepalen van het activiteitenprogramma zijn:

- Uitvoeren van activiteiten om armoede te voorkomen en te verminderen en participatie te bevorderen
- Activiteiten voor vier pijlers: netwerk, preventie, meedoen (met name jeugd) en gezondheid
- Samenwerking en afstemming en een meer integrale aanpak
- Samenwerking voor alle doelgroepen

Activiteiten baseren op uitkomsten Versnellingskamers, gemeentelijk armoede-/minimabeleid, input uit bijeenkomst armoedepact 11 januari 2018 en wensen en mogelijkheden van maatschappelijke organisaties en -initiatieven

Activiteitenprogramma

Er zijn vier pijlers waarop we de samenwerking richten, per pijler worden de activiteiten hieronder beschreven.

Pijler 1: Netwerk

Kennen en gekend worden

Armoede bestrijd je niet alleen. Armoede bestrijd je met zijn allen. Hiervoor willen we elkaar kennen en elkaar opzoeken. Zo bouwen wij aan afstemming en vertrouwen. Afstemming tussen partijen, maar ook afstemming tussen inwoners en organisaties. Wij willen geen papieren tijger zijn. Na het maken van afspraken dient er ook doorgepaktd te worden. Door afstemming binnen het armoedepact Westerkwartier brengen we het netwerk in beeld, ontstaat goed inzicht in elkaars dienstverlening en -kunnen wij inwoners constructief helpen.

Activeren van maatschappelijke betrokkenheid

Wij hoeven het niet alleen te doen én we kunnen het niet alleen. Veel mensen, verenigingen, organisaties en bedrijven zetten hun talenten graag in voor een ander. Naast een baan, studie of als nuttige tijdsbesteding bij vut of pensioen. Ook zet een deel van de doelgroep zichzelf graag in voor een ander. Samen staan we sterker! Samen maken we meer mogelijk.

Bespreekbaar maken van armoede

De eerste stap om armoede aan te pakken is armoede bespreekbaar maken. Juist door een open gesprek met inwoners wordt het bestrijden van armoede eenvoudiger en kunnen de beste resultaten worden geboekt. We willen het bestempelen van mensen met armoedeproblematiek voorkomen en rekening houden met privacy. Alle partijen in het armoedepact Westerkwartier hebben hier een aandeel in. Door informatie te delen kan armoede bij de wortels worden aangepakt.

Actiepunten

- Een Sociale Kaart maken van ondersteuningsmogelijkheden in het Westerkwartier (regelingen en ondersteuningsmogelijkheden voor participatie, inkomensvoorzieningen en tegemoetkomingen, etc.). Dit biedt meer overzicht voor de doelgroepen en de organisaties uit het werkveld. Bij de uitwerking rekening houden met laaggeletterdheid.
- Bijeenkomsten organiseren om elkaar beter te leren kennen.
- Organiseren van workshops voor professionals en vrijwilligers om armoede bespreekbaar te maken en te verwijzen naar ondersteuningsorganisaties. De workshops zijn bedoeld voor alle organisaties uit het veld, zoals maatschappelijke organisaties en onderwijs.

Pijler 2: Preventie

We willen niet alleen bestaande armoedeproblematiek aanpakken, maar ook zoveel mogelijk voorkomen dat inwoners financiële problemen of schulden krijgen. Veel mensen hebben moeite om rond te komen en om hun maandelijkse lasten te betalen. Mensen hebben soms hulp nodig om hun budget goed te beheren. Dit gaan we doen met signalering en voorlichting over mogelijke ondersteuning en besparingsmogelijkheden en (leren) omgaan met woonlasten, energiekosten. Ook willen we met budgettrainingen (voor jongeren en ouderen) en het vergroten van weerbaarheid, bewustwording en verantwoordelijkheidsbesef armoede verminderen en leed voorkomen.

Voor signalering en voorlichting is contact met, en aansluiting bij, de doelgroep voorwaarde. Vanuit ontmoeting en vertrouwen kunnen de beste resultaten worden geboekt.

Actiepunten

- Centrale ontmoetingsplek organiseren in buurt/dorp of taalhuis.
- Doelgroepen actief, outreachend informeren over regelingen en ondersteuningsmogelijkheden.
- Met name jeugd leren omgaan met geld: budgettraining, voorlichting.
- Financiële dienstverlening in het Westerkwartier bundelen.

Pijler 3: Meedoen

Voor iedereen geldt dat gebrek aan inkomen geen obstakel mag zijn voor participatie in sociale netwerken en gezondheidszorg. Alle inwoners moeten volwaardig mee kunnen doen aan de activiteiten in de samenleving, van sport tot cultuur en van onderwijs tot gezondheidszorg. Kinderen mogen niet de dupe worden van gebrek aan inkomen van hun ouders/verzorgers. Ze moeten daarom extra aandacht en ondersteuning kunnen krijgen. Een van de belangrijkste componenten is ervoor te zorgen dat kinderen gelijke kansen krijgen op onderwijs en mee kunnen doen aan sport en cultuur en het verenigingsleven. Dan is er een grotere kans dat zij later niet in armoede leven of laaggeletterd geraken en een sociaal netwerk hebben. Daarnaast vinden wij het belangrijk dat alle kinderen in onze gemeente een hoog gevoel van eigenwaarde hebben. De vier gemeenten in Westerkwartier dragen zorg voor afstemming over het kindpakket.

Actiepunten

- Het Buurthuisproject is een succes in Zuidhorn, dus ook in andere plaatsen organiseren.
- Meer vrijwilligerswerk aanbieden voor inwoners voor wie geen werk of scholing mogelijk is, zo nodig met begeleiding door een maatje.
- Opzetten van een project waarbij ervaringsdeskundigen (mensen die zelf in armoede hebben geleefd en daar weer uit gekomen zijn) worden betrokken. Zij weten wat helpt.
- Bevorderen van het gebruik van Jeugdportfonds en Jeugdcultuurfonds.

Intermediairs voor Sport- en Cultuurfondsen meer op de juiste plek inzetten, zoals bij sociaal werk, sport/buurtcoaches en onderwijs.

- Kindpakket samenstellen en uitvoering middels blockchain-methode uitrollen in alle Westerkwartier-gemeenten.

Pijler 4: Gezondheid

Alle inwoners hebben recht op adequate gezondheidszorg. Minima maken over het algemeen meer gebruik van de gezondheidszorg. Zij hebben daar niet altijd voldoende middelen voor. Dat kan leiden tot zorgmijding en daardoor verslechtering van de gezondheid en andere problemen. Door goed minima- en armoedebeleid, positief gezondheidsbeleid en samenwerking met maatschappelijke organisaties willen wij deze situatie verbeteren. Ook collectieve ziektekostenregelingen en mogelijkheden voor vergoedingen van het eigen risico kan voorkomen dat inwoners zorgmijders worden.

Actiepunten

- Meer maatwerk bieden voor vergoeding kosten om stress te reduceren.
- Uitbouwen van contacten met woningcorporaties om zorgmijding tegen te gaan.
- Bieden van (financiële) ondersteuning aan zelfstandige ondernemers via *155-Red-een-bedrijf*, in afstemming met regelingen Bijstand voor Zelfstandigen(BBZ) en Wet Inkomens-voorzieningen oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ).
- Workshops lekker en betaalbaar koken opzetten.
- Diverse leefstijlprojecten opzetten.

Organisatie

Per pijler wordt een werkgroep samengesteld. De vier werkgroepen gaan met de genoemde activiteiten aan de slag. Door monitoring en evaluatie willen we nagaan of de doelstellingen gerealiseerd worden.

De deelnemers van het armoedepact Westerkwartier komen tweemaal per jaar bijeen om resultaten te bespreken, informatie uit te wisselen en plannen uit te wisselen. Ook wordt elk jaar opnieuw vastgesteld welke activiteiten worden uitgevoerd.

De gemeente houdt de regie. De organisatie en inhoud van de bijeenkomsten wordt echter na verloop van tijd steeds meer door de maatschappelijke organisaties bepaald. De maatschappelijke organisaties organiseren afwisselend de bijeenkomsten en worden daarbij gefaciliteerd door de Westerkwartiergemeenten. De gemeenten stellen ruimten beschikbaar, koffie/thee en indien gewenst, een notulist. Op verzoek kunnen bestuurders of ambtenaren gevraagd worden om een inhoudelijke bijdrage te leveren.

Per werkgroep wordt een ambassadeur van een maatschappelijke organisatie en een vervanger benoemd voor een nader af te spreken termijn. De ambassadeurs zijn trekkers van de werkgroep en houden onderling contact voor de afstemming van activiteiten.

De gemeente maakt binnen de huidige gemeentelijke website(s) een pagina aan voor het armoedepact waar de resultaten en plannen, data en locaties voor bijeenkomsten worden gepubliceerd. Deze worden ook via de (social) media gepubliceerd. De deelnemers van het Armoedepact bepalen gezamenlijk de verdere benodigde communicatie.